

JO NESBØ

WSOY

Tohtori
Proktori ja mahdollinen
maailman-
loppu

JO NESBØ

Tohtori Proktori ja mahdollinen maailmanloppu

Kuvittanut Per Dybvig
Suomentanut Outi Menna

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ – HELSINKI

Luku 1

Hikottelua ja maailmasotaa

OLI YÖ JA Oslossa satoi lunta. Suuria, viattoman näköisiä lumihiihtaleita leijaili taivaalta talojen katoille, kaduille ja puistoihin. Säätieteilijä sanoisi luultavasti, että lumihiihtaleet ovat vain jäätynyttä sadetta, mutta totuus on, ettei kukaan voi olla *ihan* varma. Saattoihan lumi olla peräisin vaikka kuusta, joka silloin tällöin kurkisti pilviverhon takaa ja loi taianomaista valoaan nukkuvaan kaupunkiin. Lumihiihtaleet, jotka putosivat asvaltelle raatihuoneen eteen, sulivat saman tien ja valuivat vedenä lähimmän viemärinkannen läpi viemäriin, missä ne yhtyivät syvällä Oslon kaupungin alla risteilevään viemäriputkien verkostoon.

Kukaan ei myöskään voi olla *ihan* varma, mitä kaikkea viemäreiden maailma kätkee sisälleen, mutta jos olisit niin tyhmä ja rohkea, että laskeutuisit alas viemäriin joulukuisena yönä, olisit hiirenhiljaa ja pidättäisit hengitystäsi, saattaisit kuulla yhtä ja toista omituista. Veden lorinaa, viemärin korinaa, rottien rapistelua, sammakoiden kurnutusta ja – todella huonolla tuurilla – ääntä, joka syntyy kun valtavat leuat avautuvat kirs-

kuen uimarensa kokoiseksi aukoksi, anakondan kuola valuu suupielistä ja leuat loksahtavat kiinni huumaavan pamauksen säestyksellä. Tämän jälkeen et takuulla kuulisi enää mitään, epäonninen ystäväni. Mutta vähän paremmalla tuurilla voisit ehkä kuulla jotain muuta. Jotain, mikä saisi sinut hämmästyttämään. Vohvelirauta sulkeutuu – rasvan tirinää, vaimeaa mumiinaa – vohvelirauta avautuu. Ja lopulta: hiljaista mutustelua.

Hetken päästä lumisade kuitenkin lakkasi ja mutustelu lopui. Oslon asukkaat alkoivat heräillä uuteen päivään ja raahustivat pimeässä lumisohjon peittämiä katuja pitkin töihin tai kouluun. Ja samalla hetkellä kun rouva Turnipsi ryhtyi kertomaan oppilailleen toisesta maailmansodasta, kalpea ja jälleen kerran pommiin nukkunut talviaurinko ilmestyi varovasti esiin harjun takaa.

Liisi istui pulpettinsa ääressä ja katsoi taululle. Rouva Turnipsi oli kirjoittanut tauluun MAAILMASOTA. Hän oli unoh-
tanut n-kirjaimen. Maailmansotahan sen olisi pitänyt olla. Tämä häiritsi Liisiä – jonka mielestä oikeinkirjoitus oli tärkeää – niin paljon, ettei hän kyennyt keskittymään siihen, mitä opettaja kertoi saksalaisista, jotka miehittivät Norjan vuonna tuhatyhdeksänsataaneljäkymmentä, sekä muutamista sankareista, jotka järjestivät asiat saksalaisten kanssa siihen malliin, että norjalaiset voittivat sodan ja pääsivät laulamaan ”Voitto on meidän, me voitimme, hei, voitto on meidän”.

”Entä kaikki muut sitten?”

”Meillä on tapana viitata silloin kun on jotain kysyttävää, Älli!” rouva Turnipsi huomautti ankarasti.

”Niin varmaan onkin”, Älli sanoi. ”Mutta ette te silti tunnu saavan parempia vastauksia. Minun menetelmäni, rouva Turnipsi, on tarttua sanaan...” Pikkiriikkinen, punatukkainen ja pisamanaamainen poika, jota kutsuttiin Älliksi, kohotti pikkuruisen kätensä ilmaan ja oli poimivinaan näkymättömiä omenoita. ”...näin! Tarttua sanaan, napata se käteeni, taltuttaa se, antaa sille siivet ja lennättää se kohti sinua...”

Rouva Turnipsi kumarsi päätään ja tuijotti pullottavilla silmillään yli silmälasien, jotka valuivat hiljalleen nenänvartta pitkin alaspäin. Ja Liisi tajusi kauhukseen, että opettaja oli nostanut kätensä läimäyttääkseen sillä opettajanpöytää. Rouva Turnipsin hyllyvän käsivarren läimähdys mäntypöytää vasten oli hirvittävä. Sanottiin, että se sai aikuiset miehet itkemään ja äidit huutamaan äitiä. Tai siis; kun Liisi oikein muisteli, hän oli tainnut kuulla sen Älliltä, joten ei ollut mi-

tenkään sataprosenttisesti varmaa, että se oli sataprosenttisesti totta.

”Mitä tekivät ne muut, jotka eivät olleet sankareita?” Älli toisti. ”Vastaa, rakas opettaja, jonka kauneudelle ei vedä vertoja muu kuin hänen rajaton tietämyksensä. Vastaa, ja anna meidän juoda viisautesi maljasta.”

Rouva Turnipsi oli laskenut kätensä ja huokaisi. Ja Liisi oli näkevinään pienen hymynhäivähdyksen opettajan muuten an-

karilla kasvoilla. Rouva Turnipsi ei totisesti tuhlaillut hymyjä eikä muita lässytyksiä.

”Ne norjalaiset, jotka eivät olleet sotasankareita”, opettaja aloitti. ”He... tuota, kannustivat.”

”Kannustivat?”

”Niin, he kannustivat sankareita. Ja kuningasta, joka oli paennut Lontooseen.”

”Toisin sanoen he eivät tehneet mitään”, sanoi Älli.

”Asia ei ole niin yksinkertainen”, rouva Turnipsi sanoi. ”Kaikki eivät voi olla sankareita.”

”Minkä takia?”

”Minkä takia mitä?”

”Minkä takia kaikki eivät voi olla sankareita?” Älli kysyi ja heilautti punaista otsatukkaansa, joka pilkisti häidin tuskin näkyviin pulpetinreunan takaa.

Kysymystä seuranneen hiljaisuuden aikana Liisi kuuli huutoa ja hikitusta viereisestä luokkahuoneesta. Ja hän tiesi, että hi-

kottelija oli uusi käsityön opettaja, jonka nimi oli Gregor Galvanus mutta jota kaikki kutsuivat herra Hikaksi, koska hänelle tuli hikka aina kuin hän hermostui.

”Totti!” Gregor Galvanus kiljaisi epätoivoisesti falsetissa. ”Hik. Tiitus! Hik.”

Liisi kuuli Totin nauravan ilkeästi ja Totin kaksosveljen Tiituksen nauravan vähintään yhtä ilkeästi, minkä jälkeen kuului juoksuaskeleita ja kolahdus, kun ovi lennähti auki.

”Kaikissa ei ole sankariainesta”, rouva Turnipsi sanoi. ”Useimmat haluavat vain puuhailla omia asioitaan kaikessa rauhassa.”

Tässä vaiheessa suurin osa oppilaista oli lakannut kuuntelemasta ja tuijotti sen sijaan ikkunoista ulos. Nimittäin ulkona, lumen peittämällä koulunpihalla, juoksivat Totti ja Tiitus Traani. Näky ei ollut kaunis, sillä Totti ja Tiitus olivat erittäin lihavia lapsia ja heidän paksut reitensä hinkkasivat toisiaan vasten, kun he juoksivat. Mutta heidän takaa-ajajansa ei ollut tippaakaan tyylikkäämpi. Herra Hikka mennä reuhtoi eteenpäin selkä kumarassa ja jalat harallaan kuin kömpelö hirvi tohvelit jalassa. Reuhtomiseen ja kumarassa kulkemiseen oli syynä toimistotuoli, joka näytti kasvaneen kiinni herra Hikan takamukseen. Rouva Turnipsi vilkaisi ulos ja päästi raskaan huokauksen:

”Älli, monet meistä taitavat valitettavasti olla vain tuiki tavallisia ihmisiä, joissa ei ole mitään sankarillista.”

”Mikä tuota tuolia vaivaa?” Älli kysyi hiljaa.

”Joku on ilmeisesti *ommellut* sen kiinni herra Hikan housuihin”, Liisi sanoi, ja samassa hänen suunsa loksautti auki. ”Katso, hän on kohta jäällä...”

Gregor Galvaniuksen alias herra Hikan tohvelit alkoivat sutia hänen allaan. Ja sitten hän kaatui. Mätkähti suoraan pepulleen. Tai siis tuolille, koska peppu oli kiinni tuolissa, ja koska tuolissa oli pyörät ja koska pyörät oli rasvattu huolellisesti ja koska koulunpiha vietti alaspäin kohti Kanuunapuroa, herra Hikka joutui yhtäkkiä vastentahtoiseksi matkustajaksi yhä kiihtyvällä vauhdilla mäkeä alas viilettävään toimistotuoliin.

”Herra varjele”, rouva Turnipsi huudahti kauhuissaan, kun hän huomasi kollegansa kiitävän kohti maailman äärtä – tai koulunpihan nyt ainakin.

Muutaman sekunnin ajan luokassa oli niin hiljaista, ettei kuulunut muuta kuin tuolinpyörien ryminää jäällä, liukkaiden,

epätoivoisesti jarruttavien tohvelinpohjien rahinaa sekä hysteeristä hikottelua. Sitten tuoli ja käsityön opettaja tömähitivät päin pihan reunassa olevaa lumikinosta. Ja kinos ikään kuin räjähti, minkä jälkeen ilmassa satoi pölyyävää lunta. Tuoli ja Gregor Galvanius olivat kadonneet kuin taikaiskusta!

”Mies yli laidan!” Älli karjaisi, pomppasi ylös tuolistaan ja lähti hyppimään pulpetilta toiselle kohti luokkahuoneen ovea. Ja muut seurasivat perässä, jopa rouva Turnipsi, ja olivat salama ulkona, kaikki paitsi Liisi. Liisi seiso i taulun ääressä liitu kädessään ja raapusti n-kirjaimen a:n ja s:n väliin. MAAILMANSOTA. Noin. Sitten hänkin kiiruhti pihalle.

Lumikinoksen luona rouva Turnipsi kaivoi jo toisen opettajan kanssa esiin Gregor Galvaniusta, joka istui yhä tuolissa.

”Kävikö pahasti, Gregor?” rouva Turnipsi kysyi.

”Hik”, Gregor vastasi. ”Olen sokea!”

”Etkä ole”, rouva Turnipsi sanoi ja pyyhkäisi pakkautuneen lumen sormellaan pois Gregorin silmälasien sisäpuolelta. ”No niin...”

Galvanius räpytteli silmiään hämmentyneenä ja punastui nähdessään rouva Turnipsin. ”Ai hei, rouva Turnipsi! Hik!”

”Melkoinen hulabaloo”, Liisi totesi Ällille, joka oli ehtinyt paikalle niin nopeasti että oli valkoisenaan kinoksesta pölyyneestä lumesta. Älli ei vastannut vaan tuijotti tiukasti Kanuunapuruolle päin.

”Mikä hätänä?” Liisi kysyi.

”Näin tuolla jotain, kun tulin. Sen päälle oli lentänyt lunta.”

”Minkä päälle?”

”Kun en tiedä. Se katosi kun lumi suli.”

Liisi huokaisi. ”Meidän on pian tehtävä jotain sinun ylivilkkaalle mielikuvituksellesi, Älli. Ehkä tohtori Proktori osaa kehittää lääkkeen, joka hillitsisi sitä vähän.”

Älli räpytteli lumen pois silmäripsistään ja tarttui Liisiä kädestä. ”Tule!”

”Älli...”

”Tule nyt”, Älli sanoi ja veti toppatakkinsa vetoketjun kiinni.

”Tunti on kesken!”

Älli ei kuitenkaan ehtinyt kuulla sitä. Hän oli nimittäin sukeltanut lumihankeen ja liukui mahallaan jyrkkää rinnettä alas kohti jäätynyttä puroa.

”Älli!” Liisi huusi ja kahlas perässä. ”Purolle asti ei saa mennä!”

Älli, joka oli kömpinyt jo pystyyn, osoitti lumihankea voitonriemuisena.

”Mitä siellä on?” Liisi kysyi ja tuli lähemmäs.

”Jälkiä”, Älli sanoi. ”Jalanjälkiä.”

Liisi katsoi ja näki toden totta lumessa syviä jalanjälkiä. Ne johtivat jälle, jonka päällä oli vain ohut lumikerros.

”Joku on kävellyt puron yli”, Liisi sanoi. ”Entä sitten?”

”Katso nyt niitä jälkiä”, sanoi Älli. ”Ne eivät ole minkään eläimen. Vai mitä?”

Liisi muisteli biologiantunnilla näkemiään eläintenjälkiä. Kpäliä, kynsiä, räpylöitä. Jäljet eivät muistuttaneet niistä mitään. Niinpä hän nyökkäsi.

”Eivätkä ne ole kengänjälkiä eivätkä saappaanjälkiä”, Älli sanoi. ”Mystistä...”

Hän seurasi jälkiä jäälle.

”Odota!” Liisi sanoi. ”Mitä jos jää ei...”

Mutta Älli ei kuunnellut. Ja kun hän oli päässyt turvallisesti puron vastarannalle, hän kääntyi: ”Tuletko sinä vai et?”

”Vaikka jää kantoikin sinua, se voi olla minulle liian heikkoa”, Liisi kuiskasi peläten, että rouva Turnipsi huomaisi heidät koulunpihalta.

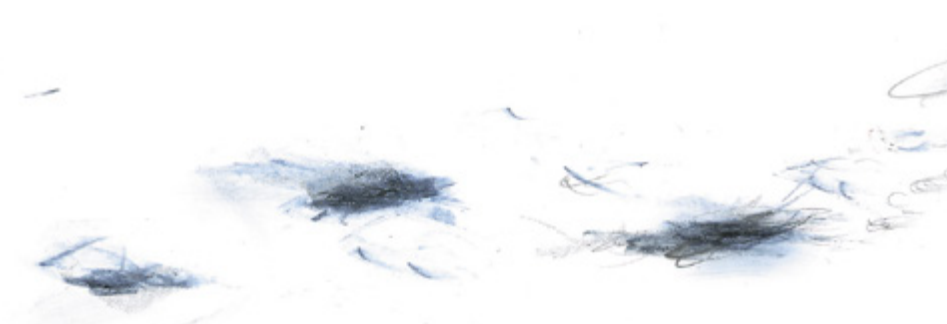
”Mitä?” Älli huusi.

Liisi osoitti jäätä.

Älli vastasi osoittamalla päätään. ”Käytä herneaivojasi! Katso! Mikä ikinä jään yli onkaan kävellyt, se on paljon isompi kuin sinä ja minä yhteensä!”

Liisi inhosi sitä, kun Älli oli olevinaan fiksumpi kuin hän. Niinpä hän polkaisi kiukuissaan lunta pari kertaa. Hän mietti, mitä hänen komentajaisänsä – tai mikä vielä pahempaa, komentajaäitinsä – sanoisi, kun hän tulisi kotiin opettajan kirjoittama lappu repussa. Hän ei halunnut kävellä jään yli.

Ja näin ajateltuaan hän käveli jään yli. Sellaista se nimittäin on, kun sattuu epäonnekseen olemaan Ällin paras kaveri.

Jäljet johtivat laajassa kaaressa Hasselpähkinämetsän läpi, joka ei ollut itse asiassa metsä vaan vaatimaton pusikko, Hasselpähkinäsillalle ja sen yli takaisin koulunpihalle ja jumppasalin portaita ylös. He avasivat oven ja menivät sisään.

”Katso”, Älli sanoi ja osoitti lattialla olevia märkiä jälkiä. Jäljet kuitenkin pieneivät sitä mukaa kuin he kulkivat käytävää eteenpäin ja pukuhuoneiden läpi, ja kun he lopulta seisoivat tyhjässä jumppasalissa, niitä näkyi tuskin ollenkaan.

”Sen jalat ovat kuivuneet”, Älli sanoi ja nuuhki ilmaa.

”Minkä *sen?*” Liisi kysyi katsoen koulusoittokunnan viiriä, joka nojasi seinään jumppamattojen ja vanhan hevosen takana. He harjoittelivat tässä salissa, eli siis orkesteri, johon hän ja Älli kumpikin kuuluivat. Viiri oli sininen, ja siihen oli kirjailtu keltaisella langalla orkesterin nimi: DØLGENIN KOULUSOITOKUNTA.

Älli suuntasi kulkunsa takaisin ulko-ovelle päin, ja Liisi pinkaisi perään. Sillä vaikka hän oli älykäs ja rohkea tyttö, joka ei uskonut kummituksiin, hirviöihin eikä muihinkaan satuolentoihin (”pöh! kuka kymmenvuotias nyt sellaisiin uskoisi”, hän ajatteli), hän ei halunnut jäädä jumppasaliin yksin. Siellä oli nimittäin ollut jotain, mikä sai hänen niskakarvansa nousemaan pystyyn, jotain, mikä ei kuulunut sinne vaan sai hänen olonsa tuntumaan siltä kuin hän olisi nähnyt unta.

Koulunpihalla rehtori seisoi lumikinoksen vieressä ja kyseli kovaan ääneen, osaisiko joku kertoa, kuka oli ommellut herra Galvaniuksen housut kiinni tuolin istuimeen. Älli ja Liisi seisivat jumppasalin portailla ja näkivät lasten vilkuilevan pelokkaasti ensin rehtoria ja sen jälkeen Tottia ja Tiitusta, jotka seisivat rinta rinnan kädet puuskassa, varoittava katse silmissään.

”Kukaan ei koskaan uskalla kannella Totista ja Tiituksesta”, Liisi sanoi.

”Opettaja on ehkä oikeassa”, sanoi Älli. ”Useimmat ihmiset haluavat puuhata omiaan kaikessa rauhassa.”

Samassa kello pärähti soimaan merkiksi välitunnin päättymisestä. Tai alkamisesta. Oli miten oli, Liisin mielestä näytti siltä kuin päivästä olisi kehkeytymässä erittäin omituinen.

Ja yhä omituisempaa oli luvassa päivän viimeisellä oppitunnilla. Silloin Liisi tajusi, mikä häntä oli häirinnyt jumppasalisissa. Oivallus iskeytyi hänen tajuntaansa kuin Totin ja Tiituksen heittämä lumipallo. Koulusoittokunnan viiri! Viiri, johon oli kirjailtu keltaisella langalla soittokunnan nimi ja jonka hän oli nähnyt satoja kertoja. DØLGENIN KOULUSOITTOKUNTA. Mutta viimeksi viirissä oli lukenut DØLGENIN KOULUSOITTOKUNTA. Yhdellä T:llä. Liisi valahti jääkylmäksi. Miten se voi olla mahdollista?

Kellon soitua Liisi oli kiskonut Ällin perässään tyhjäan jumppasaliin katsomaan vanhaa soittokunnan viiriä. Älli luki vaivalloisesti kirjain kirjaimelta:

”D-Ø-L-G-E-N-I-N K-O-U-L-U-S-O-I-T-T-O-K-U-N-T-A.”

”Viimeksi siinä oli vain yksi T!” Liisi intti epätoivoisena. ”Ihan oikeasti!”

Älli painoi sormenpäät vastakkain ja kääntyi katsomaan Liisiä: ”Ehkä tohtori Proktorin pitäisi kehittää mielikuvitusta hilitsevä lääke sinua varten, rakkaani.”

”En minä kuvittele mitään!” Liisi kivahti.

Älli taputti häntä selkään ystävällisesti. ”Vitsi vitsi. Tiedätkö mitä eroa meissä kahdessa on, Liisi?”

”En. Tai tiedän. Melkein kaikki.”

”Me eroamme toisistamme siten, että sinun ystävänäsi minä luotan sanaasi aina sokeasti.”

”Se”, Liisi sanoi, ”johtuu siitä, että minä puhun aina totta, toisin kuin sinä.”

Älli katsoi viiriä mietteissään. ”Luulenpa, että meidän on aika pyytää apua ystävillemme.”

”Ei meillä ole *ystäviä*, Älli. Toistemme lisäksi meillä on vain yksi ystävä!”

”Kuulostaa varsinaiselta ystävälaumalta, jos minulta kysytään”, Älli sanoi ja ryhtyi kokeillen viheltämään Vanhaa jääkärimarssia. Eikä Liisi kyennyt vastustamaan houkutusta; hän yhtyi vihellykseen ja alkoi viheltää kappaleen klarinettistemmaa.

Ja Vanhan jääkärimarssin tahdissa he marssivat koulusta Kanniunatielle ohi punaisen talon, jossa Liisi asui, ja tien toisella puolella sijaitsevan keltaisen talon, jossa asui Älli, omituiseen, vinksallaan olevaan siniseen taloon, joka sijaitsi tien päädyssä korkeiden lumikinosten takana ja jossa asui heidän ainoa ystävänsä. He kahlasivat hangen poikki lehdettömän päärynäpuun ohi ja koputtivat oveen, koska ovikello ei toiminut vielääkään.

”Tohtori Proktori!” Älli huusi. ”Avaa ovi!”

Luku 2

Tasapainokenkäilyä ja kuukameleontteja

KUKAAN EI TULLUT avaamaan tohtori Proktorin talon ovea.

”Missä hän voi olla?” Älli mutisi ja kurkki sisään postiluukusta.

”Tuolla”, sanoi Liisi.

”Missä?” Älli kysyi.

”Tuolla ylhäällä.”

Älli kääntyi ja seurasi katseellaan Liisin etusormea.

Ja siellä, korkealla katonharjan päällä, tasapainoili pitkä ja laiha mies yllään professorintakki ja vaaleanpunaiset kuulo-suojaimet. Mies otti pienenpieniä askeleita ja piti käsiä ojennettuna edessään.

”Tohtori Proktori!” Älli huusi niin kovaa kuin keuhkoista lähti.

”Ei hän kuule”, Liisi sanoi. ”Hänellä on Tuplakuurot päässä.”

Tuplakuurot – eli Tohtori Proktorin Tuplakuurot Kuulo-suojaimet – oli keksintö, jonka professori oli kehittänyt suoja-
takseen kuuloaan eräältä toiselta keksinnöltään: Tohtori Proktorin Pierunauttipulverilta.

Liisi teki lumipallon ja heitti sen. Se mätkähti katolle suoraan professorin nenän eteen, ja professori säikähti ja ryhtyi esittämään eriskummallista tanssia. Hänen kätensä kauhoivat ilmaa ja tönäisivät vauhdissa vaaleanpunaisia kuulosuojaimia niin, että toinen suojaimista luiskahti silmän päälle.

”Mitä sinä teet?” Älli huusi.

”Minä... huidon käsilläni”, professori huusi ja huitoi entistä villimmin. ”Ja heiluttelen ylävartaloani...” hän ähkäisi samalla kun hänen pitkä ja laiha yläruumiinsa alkoi huojua edestakaisin. ”Ja menetän tasapainoni!” hän huusi ja katosi yllättäen näkyvistä.

Liisi ja Älli katsoivat toisiaan kauhuissaan. Sitten he juoksivat talon taakse.

”Huhuu?” Liisi huusi.

”Huhuu?” huusi Älli.

”Huhuu vain teillekin”, kuului lumihangen uumenista, mistä törötti kaksi kättä. ”Ja jos nyt on huhuiltu tarpeeksi, voisitteko mahdollisesti tulla auttamaan?”

Liisi ja Älli tarttuivat kumpikin yhteen käteen ja kiskoivat jo toistamiseen saman eriskummallisen päivän aikana aikuisen ihmisen esiin lumesta. Tai no, aikuisen ja aikuisen. Tohtori Proktori keksi enimmäkseen asioita, jotka olivat melko lapsellisia, hirvittävän hauskoja eivätkä valitettavasti aikuisten näkökulmasta kovin hyödyllisiä. Mutta siitä viis, sillä hänellä oli piha, päärynäpuu ja kaksi hyvää ystävää, minkä lisäksi hän oli kihloissa maailman mukavimman ja – sikäli kuin tuhruisten uimalasien takaa oli mahdollista arvioida – Oslon kauneimman naisen Juliette Margarinin kanssa.

”Miksi sinulla on kuulosuojaimet korvilla?” Liisi kysyi, kun he autoivat tohtori Proktoria pystyyn.

”Korviani paleli niin kamalasti, mutta en löytänyt pipoa mistään”, professori sanoi. ”Mitäs nyt on tekeillä?”

Liisi kertoi, mitä koulunpihalla oli tapahtunut.

”Gregor Galvanius, aivan”, Proktori sanoi ja pudisteli lunta pörröisestä tukastaan. ”Melkoinen otus.”

”Tunnetko sinä herra Hikan?” Älli kysyi. ”Totti ja Tiitus olivat ommelleet hänen housunsa kiinni tuoliin älyttömän rumilla pistoilla. Kuvaamataito ja käsityö, ihan hämää hommaa. Mitä he edes onnistuivat tekemään sen niin, ettei opettaja huomannut mitään?”

Proktori huokaisi. ”Gregor-raukka oli varmaan nukahtanut.”

”Ei kai opettaja voi nukahtaa kesken tunnin”, Liisi sanoi.

”Voi, jos sattuu olemaan otus, jonka pitäisi olla talvihorrokossa”, sanoi Proktori.

”Mitkä nuo ovat?” Älli kysyi ja osoitti Proktorin jalkoja.

”Nämä”, professori sanoi ja katsoi punaoransseja tossujaan, joissa oli siniset nauhat, ”ovat minun uusi keksintöni. Tohtori Proktorin Tasapainokengät. Katsokaa...” Hän nosti toista jalkaansa ja näytti tossun pohjaa. ”Olen asentanut näihin vanhoihin nyrkkeilytossuihin magneettikiskot. Niiden ansiosta näillä voi tasapainoilla missä tahansa. Riittää kun valitsee kytkimestä sopivan vaihtoehdon.”

Jalkapöydän päälle oli kiinnitetty samanlainen kytkin kuin tavallisissa liesissä. Liisi luki tarjolla olevat vaihtoehdot:

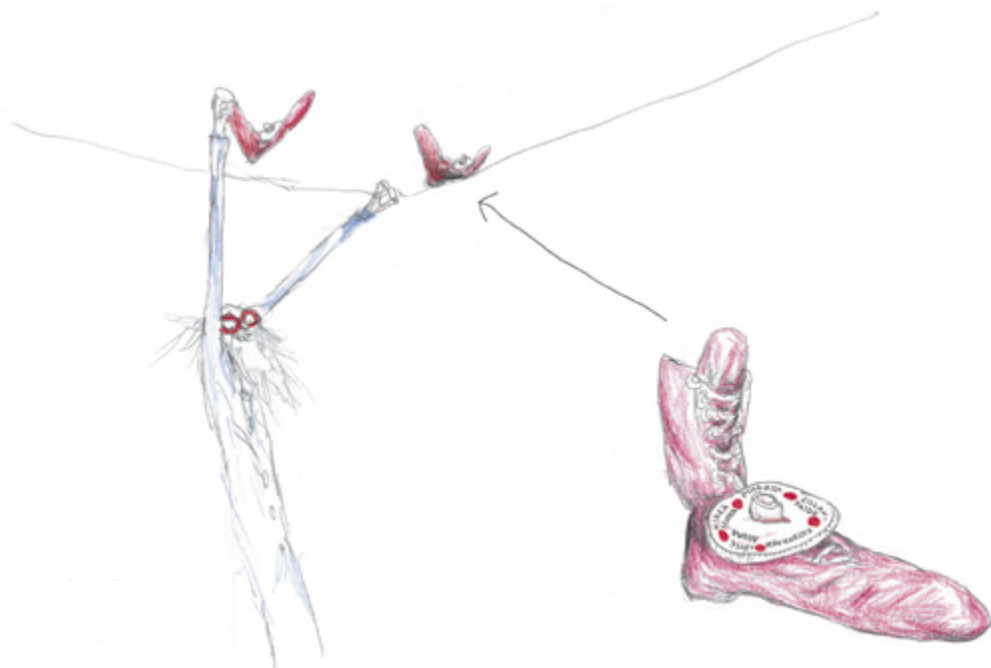
KIREÄ NUORA
LÖYSÄ NUORA
PIHA-AITA
SILLANKAIDE
KATONHARJA

”Siistit!” Älli huudahti. ”Saako niitä testata?”

”Ei vielä, Älli rakas. Nämä vaativat vielä pientä viimeistelyä ennen kuin... viimeinen silaus on tehty.”

”Miksi *sinä* sitten menit niillä katolle?” Älli kysyi hieman loukkaantuneena. Sillä kun Älli testasi tohtori Proktorin keksintöjä, hän teki sen mieluummin ennen lopullista viimeistelyä.

”Minun piti vain virittää antennia”, Proktori sanoi ja osoitti kattoon kiinnitettyä jättimäistä televisioantennia, joka piirityi tummina viivoina vasten talvisen kalvakkaa taivasta. ”Yksikään kanava ei näy kunnolla.”

Liisi huokaisi: ”Mutta rakas professori! Etkö tiedä, että tv-signaalit on muutettu digitaalisiksi? Ei vanhoilla antenneilla tee enää mitään.”

Tohtori Proktori katsoi Liisiä kulmiaan kohottaen. Sitten hän vilkaisi katolla sojottavaa antennia. Sen jälkeen hän katsoi kelloa. ”Kylläpä aika rientää. Eli mistä on kyse?”

”Anteeksi mitä?” Liisi kysyi.

”Mitä ta-pah-tuu?”

”Näin jotain, mikä katosi kun lumi sulii”, Älli sanoi.

”Lumelle käy yleensä niin, kun se sulaa”, Proktori sanoi ja haukotteli. ”Mitä muuta?”

”Koulun viirissä oli yksi T vähemmän kuin ennen.”

”Kuulostaa siltä että maailmanloppu on tulossa”, Proktori tokaisi ja ryhtyi kahlaamaan hangen poikki kohti ulko-ovea.

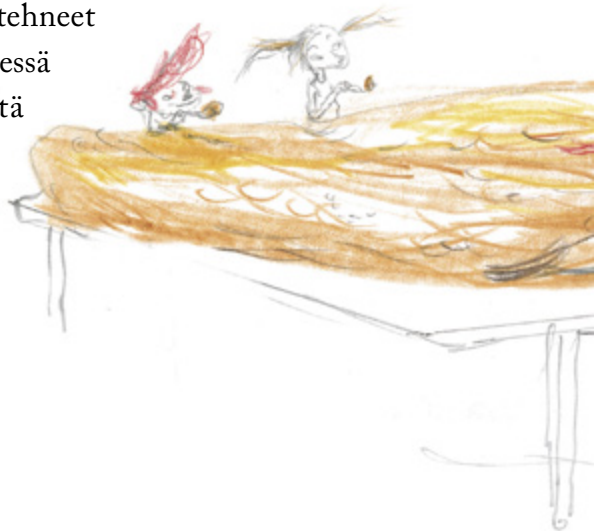
”Osaatko neuvoa, mitä meidän pitäisi tehdä?” Liisi kysyi.

”Totta kai”, sanoi Proktori.

”Eli mitä?”

”Samaa kuin aina. Syödä karamellivanukasta.”

”No niin”, tohtori Proktori sanoi, kun he olivat kolmeen pekkaan tehneet professorin ruokapöydän ääressä selvää puolitoistametrisestä karamellivanukkaasta.

Rauhallisesti nyt. Laske kirja käsistä ja ala vaikka näplätä puhelinta. Tieto lisää vain tuskaa. On parasta, että pysyt autuaan tietämättömänä mistään maailmanlopusta. Ja siitä, että meitä uhkaa invaasio avaruudesta. Vielä et myöskään tiedä, miksi sukat OIKEASTI katoavat pesukoneessa. Etkä ole kuullut kuristajakäärmeistä viemäreissä, sammakkomiehistä jotka ovat ihan oikeita sammakkoja, ruotsia puhuvista paviaaneista joilla on peräpukamia saati muistakaan Eläimistä Joiden Et Toivoisi Olevan Olemassa.

Jos kuitenkin aiot lukea tänä vuonna vain yhden kirjan uhkaavasta maailmanlopusta, seitsemänjalkaisista perulaisista imuhämähäkeistä, Liisistä, Ällistä ja tohtori Proktorista – siinä tapauksessa voit yhtä hyvin tarttua tähän kirjaan.

Mutta muista: vohveliraudan sisältä kukaan ei kuule huutoasi.

”Railakas vauhtipommi täynnä huumoria, mysteeriä ja seikkailua. Farssin ystävät, huomio!”

– School Library Journal

9 789510 429846

www.wsoy.fi

L84.2

ISBN 978-951-0-42984-6

Norjalainen Jo Nesbø on yksi maailman suosituimmista rikoskirjailijoista. Nesbøn riemukkaita lastenromaaneja tohtori Proktorista on julkaistu jo 38 maassa. Tohtori Proktori ja mahdollinen maailmanloppu on sarjan kolmas kirja.